

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-T
Datum: 5. oktobar 2011.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija O-Gon Kwon, predsjedavajući
sudija Howard Morrison
sudija Melville Baird
sudija Flavia Lattanzi, rezervni sudija

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 5. oktobra 2011.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU OPTUŽENOG DA SE PONOVO POZOVE
JEDANAEST SVJEDOKA U VEZI SA SARAJEVOM**

Tužilaštvo

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi

g. Radovan Karadžić

Branilac u pripravnosti

g. Richard Harvey

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu da se ponovo pozove jedanaest svjedoka u vezi sa Sarajevom" koji je optuženi podnio 26. avgusta 2011. (dalje u tekstu: Zahtjev) i ovim donosi odluku u vezi s tim.

I. Argumenti

1. Optuženi traži da se izda nalog da se ponovo pozove 11 svjedoka koji su svjedočili za tužilaštvo u vezi s dijelom predmeta koji se odnosi na Sarajevo radi daljeg unakrsnog ispitivanja.¹ Optuženi tvrdi da je za svakog od tih svjedoka konstatovano da je tužilaštvo prekršilo svoju obavezu objelodanjivanja oslobađajućeg materijala prije njihovog svjedočenja i da bi mu ponovno pozivanje tih svjedoka omogućilo da ih ispita o ranije neobjelodanim dokumentima.² On napominje da, s obzirom na to da on ima pravo na to da Vijeće razmotri te dokaze u fazi postupka na osnovu pravila 98*bis*, od njega se ne bi trebalo zahtjevati da se u izvođenju svoje odbrane bavi materijalom koji nije mogao da dobije od svjedoka pri prvom svjedočenju jer je kasno objelodanjen zbog tužiočevog kršenja obaveze o objelodanjivanju.³

2. Konkretnije, optuženi traži da se ponovo pozovu svjedoci Herbert Okun, Colm Doyle, David Harland, KDZ185, Michael Rose, KDZ450, Martin Bell, Husein Ali Abdel-Razek, Richard Philipps, Rupert Smith i KDZ088.⁴ Takođe identifikuje 18 dokumenata koje će koristiti s tim svjedocima kako bi ili dobio informacije u prilog odbrane, ili suočio svjedoke s informacijama u tim dokumentima koje osporavaju njihovo svjedočenje.⁵ Optuženi namjerava da koristi četiri dokumenta s Herbertom Okunom (dalje u tekstu: dokumenti u vezi s Okunom), jedan dokument s Colm Doyleom (dalje u tekstu: dokument u vezi s Doyleom), tri dokumenta s Davidom Harlandom (dalje u tekstu: dokumenti u vezi s Harlandom), tri dokumenta s KDZ185 (dalje u tekstu: dokumenti u vezi s KDZ185), dva dokumenta s Michaelom Roseom (dalje u tekstu:

¹ Zahtjev, par. 1.

² Zahtjev, par. 1.

³ Zahtjev, par. 12.

⁴ Zahtjev, Dodatak A.

⁵ Zahtjev, Dodatak A.

dokumenti u vezi s Roseom), jedan dokument s KDZ450 (dalje u tekstu: dokument u vezi s KDZ450), jedan dokument s Martinom Bellom (dalje u tekstu: dokumenti u vezi s Bellom), dva dokumenta s Husseinom Ali Abdel-Razekom (dalje u tekstu: dokumenti u vezi s Abdel-Razekom) dva dokumenta s Richardom Philippsom (dalje u tekstu: dokumenti u vezi s Philippsom), jedan dokument s Rupertom Smithom (dalje u tekstu: dokument u vezi sa Smithom) i jedan dokument s KDZ088 (dalje u tekstu: dokument u vezi s KDZ088).⁶

3. Dana 9. septembra 2011., tužilaštvo je podnijelo "Odgovor tužilaštva na Zahtjev da se ponovo pozove jedanaest svjedoka u vezi sa Sarajevom" (dalje u tekstu: Odgovor) u kojem tvrdi da Zahtjev treba odbiti jer optuženi nije potkrijepio svoj zahtjev uvjerljivim razlozima.⁷ Tužilaštvo prvo traži odobrenje da prekorači dozvoljeni broj riječi u Odgovoru, s obzirom na broj svjedoka i dokumenata kojima treba da se bavi.⁸ Zatim napominje da je Vijeće već zaključilo da optuženom nije nanesena šteta kasnim objelodanjivanjem identifikovanih dokumenata i da on nije uspio pokazati da dokazi koje želi dobiti od tih svjedoka "imaju veliku dokaznu vrijednost i nisu kumulativne prirode".⁹

4. Tužilaštvo napominje da bi, umjesto da optuženi traži izuzetnu mjeru ponovnog pozivanja svjedoka, bilo prikladnije da dobije informacije koje mu idu u prilog tako što će ponuditi prihvatanje navedenih dokumenata zahtjevom za prihvatanje bez posredstva svjedoka, ili pozvati autora dokumenta, ili podnijeti zahtjev na osnovu pravila 92*bis* ili 92*quater* za prihvatanje izjava svjedoka.¹⁰ Konkretno, tužilaštvo napominje da će optuženi imati mogućnost da predoči neke od dokumenata njihovom autoru koji treba da svjedoči kao svjedok tužilaštva.¹¹

5. Tužilaštvo zatim objašnjava zašto nije opravdano da se ponovo pozove ijedan od jedanaest svjedoka.¹² U odnosu na neke dokumente koje pominje optuženi, tužilaštvo

⁶ Zahtjev, Dodatak A.

⁷ Odgovor, par. 1, 30.

⁸ Odgovor, par. 30.

⁹ Odgovor, par. 1.

¹⁰ Odgovor, par. 7-28.

¹¹ Odgovor, par. 18 koji se odnosi na dokumente u vezi s KDZ185; Odgovor, par. 25 koji se odnosi na dokumente u vezi s Abdel-Razekom.

¹² Odgovor, par. 7-28.

napominje da je Vijeće već zaključilo da nije došlo do kršenja objelodanjivanja,¹³ ili je zaključilo da optuženom nije nanesena šteta kasnim objelodanjivanjem.¹⁴ Tužilaštvo takođe tvrdi da u nekim slučajevima sadržaj dokumenta ne pobija iskaz svjedoka kao što to tvrdi optuženi.¹⁵ Nadalje, tužilaštvo argumentuje da je optuženi već unakrsno ispitao neke od svjedoka o navedenim pitanjima, često u odnosu na druge dokumente.¹⁶ Alternativno, tužilaštvo argumentuje da je optuženi već posjedovao druge dokumente koji sadrže potencijalno oslobađajuće informacije, ali nije koristio te dokumente s dotičnim svjedocima.¹⁷ U pogledu dokumenta u vezi s Bellom, tužilaštvo tvrdi da su informacije koje on sadrži kumulativne i da je njegova dokazna vrijednost ograničena bez svjedočenja autora tog dokumenta.¹⁸ U odnosu na dokumente u vezi s Philippsom, koji predstavljaju transkripte razgovora, tužilaštvo tvrdi da puka prisutnost Philippsa na razgovorima "nije dovoljan osnov da optuženi putem njega ponudi prihvatanje konkretnog sadržaja razgovora" i da je odgovarajući način da se koriste ovakve izjave date izvan sudnice postupak na osnovu pravila *92bis* i *92quater* Pravilnika o postupku i

¹³ Odgovor, par. 7 u kom se upućuje na prva tri dokumenta u vezi s Okunom i citira "Odluka po trećem, četvrtom, petom i šestom zahtjevu optuženog da se utvrdi kršenje objelodanjivanja i mjere za njihovo otklanjanje", 20. juli 2010. (dalje u tekstu: Odluka po 3., 4., 5. i 6. zahtjevu), par. 33-37; Odgovor, par. 20 u kom se upućuje na jedan od dokumenata u vezi s Roseom i citira "Odluka po četrdeset devetom i pedesetom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja", 30. juni 2011. (dalje u tekstu: Odluka po 49. i 50. zahtjevu), par. 48.

¹⁴ Odgovor, par. 7, u kom se upućuje na četvrti dokument u vezi s Okunom; Odgovor, par. 12 u kom se upućuje na dokument u vezi s Doyleom i citira "Odluka po dvadeset drugom, dvadeset četvrtom i dvadeset šestom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem objelodanjivanja", 11. novembar 2010. (dalje u tekstu: Odluka po 22., 24. i 26. zahtjevu), par. 29 i 32; Odgovor, par. 15 u kom se upućuje na dokumente u vezi s Harlandom i citira "Odluka po četrdeset sedmom zahtjevu za utvrđivanje kršenja obaveze objelodanjivanja i daljnji prekid postupka", 10. maj 2011. (dalje u tekstu: Odluka po 47. zahtjevu), par. 17-18; Odgovor, par. 20 u kom se upućuje na jedan od dokumenata u vezi s Roseom i citira "Odluka po tridesetom i trideset i prvom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem objelodanjivanja", 3. februar 2011. (dalje u tekstu: Odluka po 30. i 31. zahtjevu), par. 12; Odgovor, par. 22 u kom se upućuje na dokument u vezi s KDZ450 i citira "Odluka po zahtjevima optuženog broj 37-42 u vezi s kršenjem odredbi pravila o objelodanjivanju i djelimično suprotno mišljenje sudije Kwona", 29. mart 2011. (dalje u tekstu: Odluka po zahtjevima 37-42), par. 26; Odgovor, par. 27 u kom se upućuje na dokument u vezi sa Smithom i citira Odluka po 49. i 50. zahtjevu, par. 47; Odgovor, par. 28 u kom se upućuje na dokument u vezi s KDZ088 i citira Odluka po 47. zahtjevu, par. 18.

¹⁵ Odgovor, par. 10 u kom se upućuje na dokument u vezi s Doyleom; Odgovor, par. 14 u kom se upućuje na dokumente u vezi s Harlandom.

¹⁶ Odgovor, par. 11 u kom se upućuje na unakrsno ispitivanje Doylea u vezi s podizanjem barikada u Sarajevu; Odgovor, par. 14-15 u kojim se upućuje na Harlandov iskaz o dotoku komunalnih usluga u Sarajevo i slobodi kretanja konvoja; Odgovor, par. 17 u kom se upućuje na dva dokumenta u vezi s KDZ185; Odgovor, par. 20; Odgovor, par. 22 u kom se upućuje na unakrsno ispitivanje KDZ450 o pitanju slobode kretanja i razumnosti restrikcija koje su nametnuli bosanski Srbi; Odgovor, par. 23.

¹⁷ Odgovor, par. 17 u kom se upućuje na prvi dokument u vezi s KDZ185; Odgovor, par. 28 u kom se upućuje na dokument u vezi s KDZ088.

¹⁸ Odgovor, par. 23-24.

dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik) ili pozivanje relevantnih svjedoka tokom izvođenja dokaza odbrane.¹⁹ Isto tako, tužilaštvo argumentuje da optuženi nije uspio da pokaže jasnu osnovu za korištenje dokumenta u vezi sa Smithom s tim svjedokom budući da on nije učestvovao u razgovoru i da je uz to riječ o kumulativnim dokazima.²⁰

II. Mjerodavno pravo

6. Na osnovu pravila 89(B) Pravilnika Vijeće će primijeniti "pravila o dokazima koja najviše idu u prilog pravičnom odlučivanju o stvari koja se nalazi pred vijećem i koja su u duhu Statuta i opštih pravnih načela." Pravilo 90(F) Pravilnika određuje sljedeće:

Pretresno vijeće vrši kontrolu nad načinom i redoslijedom ispitivanja svjedoka i izvođenja dokaza kako bi se:

- (i) ispitivanje i izvođenje dokaza učinilo efikasnim za utvrđivanje istine; i
- (ii) izbjeglo nepotrebno trošenje vremena.

7. Kako bi utvrdilo postoji li dovoljan osnov za ponovno pozivanje svjedoka, Vijeće razmatra da li je strana koja traži pozivanje svjedoka pokazala da postoji valjan razlog da se taj svjedok ponovno pozove.²¹ Pri tom Vijeće mora uzeti u obzir svrhu ponovnog svjedočenja koje strana podnositelj očekuje da će dobiti od svjedoka, kao i opravdanje koje strana podnositelj nudi za to što nije dobila relevantne dokaze od svjedoka prilikom njegovog prvog svjedočenja.²² Nadalje, pravo da se optuženom sudi bez nepotrebno

¹⁹ Odgovor, par. 26.

²⁰ Odgovor, par. 27.

²¹ Odluka po zahtjevu optuženog u vezi s bilješkama svjedoka Adrianusa Van Baala, 17. februar 2011. (dalje u tekstu: Odluka u vezi s Van Baalom), par. 7-8; Odluka po zahtjevu optuženog da se ponovo pozove svjedok Harry Konings radi daljeg unakrsnog ispitivanja", 11. februar 2011., par. 8 (dalje u tekstu: Odluka u vezi s Koningsom); *Tužilac protiv Stanišića i Simatovića*, predmet br. IT-03-69-T, "Obrazloženje odluke o ponovnom pozove svjedok JF-047", 31. mart 2011. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Stanišić i Simatović*), par. 6; *Tužitelj protiv Ante Gotovine i drugih*, predmet br. IT-06-90-T, "Odluka po Zahtjevu tužiteljstva da se ponovno pozove Marko Rajčić", 24. april 2009. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Gotovina*), par. 10; *Tužilac protiv Bogosora i drugih*, predmet br. ICTR-98-41-T, "Odluka po zahtjevu odbrane da se ponovno pozove svjedok tužilaštva OAB radi unakrsnog ispitivanja", 19. septembar 2005. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Bogosora*), par. 2.

²² Odluka u vezi s Van Baalom, par. 8; Odluka u vezi s Koningsom, par. 8; Odluka u predmetu *Stanišić i Simatović*, par. 6; Odluka u predmetu *Gotovina*, par. 10; Odluka u predmetu *Bogosora*, par. 2.

odlaganja kao i sudska ekonomičnost, nalažu da se zahtjev za ponovno pozivanje svjedoka "ne odobrava olako, nego samo kada je riječ o dokazima koji imaju značajnu dokaznu vrijednost i koji nisu kumulativne naravi".²³ Ako svjedoka treba ponovno pozvati kako bi se ukazalo na nepodudarnosti koje postoje između svjedokovog iskaza i njegovih ili njenih naknadnih izjava, strana podnositelj mora pokazati da joj je nanesena šteta zbog toga što je bila onemogućena da svjedoka suoči s tim nepodudarnostima.²⁴ Svjedok neće biti ponovo pozvan ako nema potrebe da objašnjava neku konkretnu nepodudarnost, odnosno ako je riječ o minornoj nepodudarnosti, ili ako je ona po svojoj prirodi bjelodana.²⁵

III. Diskusija

8. Imajući u vidu broj svjedoka i dokumenata kojima se Zahtjev bavi, tužilaštvu se dozvoljava da prekorači odobreni broj riječi u Odgovoru.

Preliminarne napomene

9. Većina dokumenata na koje se odnosi Zahtjev objelodanjena je sa zakašnjenjem čime je tužilaštvo prekršilo obavezu objelodanjivanja. Za te dokumente optuženi ima opravdan razlog što od svjedoka nije dobio dokaze koje ti dokumenti sadrže prilikom njihovog prvog svjedočenja s obzirom na to da nije u to vrijeme posjedovao dokumente. Uprkos tom zaključku, svjedok će biti ponovo pozvan samo ako dokazi imaju značajnu dokaznu vrijednost i nisu kumulativne naravi. Vijeće je razmotrilo sadržaj dokumenata koje je optuženi naveo, pitanja koja je postavio relevantnim svjedocima tokom unakrsnog ispitivanja, dostupnost dokumenata koji sadrže istovrsne informacije u vrijeme unakrsnog ispitivanja, kao i raniju ocjenu da li je optuženom nanesena šteta kasnim objelodanjivanjem. Vijeće je takođe napomenulo da postoji valjan razlog da se ponovo pozove svjedok kada je dodatni materijal "značajan za procenu jednog važnog dela iskaza svedoka" i razmotrilo je

²³ Odluka u predmetu *Gotovina*, par. 10; Odluka u predmetu *Bogosora*, par 2.

²⁴ Odluka u vezi s Van Baalom, par. 8; Odluka u vezi s Koningsom, par. 8; Odluka u predmetu *Bogosora*, par. 3.

²⁵ Odluka u predmetu *Bogosora*, par. 3.

da li dokumenti na koje se Zahtjev odnosi ispunjavaju taj uslov.²⁶ Vijeće će sad razmotriti svaki od dokumenata posebno.

Dokumenti u vezi s Okunom

10. Samo je za jedan od dokumenata u vezi s Okunom utvrđeno da je tužilaštvo prekršilo svoju obavezu objelodanjivanja.²⁷ Međutim, Vijeće je ranije pregledalo taj dokument u svjetlu sadržaja Okunovog svjedočenja i utvrdilo da se nije uvjerilo da je dokument "od tolikog značaja da je njegovo kasno objelodanjivanje štetno uticalo na unakrsno ispitivanje" svjedoka.²⁸ U pogledu drugih dokumenata u vezi s Okunom, Vijeće je ranije utvrdilo da tužilaštvo nije prekršilo svoju obavezu objelodanjivanja i nije zaključilo da oni osporavaju ili utiču na vjerodostojnost Okunovog svjedočenja.²⁹ Stoga Vijeće nije uvjereno da bi dokumenti u vezi s Okunom bili značajni za ocjenu jednog važnog dijela iskaza svjedoka. Nadalje, iako optuženi neće biti u mogućnosti da te dokumente predoči Davidu Owenu, koji je autor tri dokumenta u vezi s Okunom, s obzirom na to da Owen više neće biti pozvan da svjedoči, on ipak ima mogućnost da dobije eventualne podatke koji mu idu u prilog, sadržane u dokumentima u vezi s Okunom, putem adekvatno sročeneog zahtjeva za prihvatanje bez posredstva svjedoka.³⁰ Stoga Vijeće zaključuje da optuženi nije pokazao valjan razlog da se Okun ponovo pozove.

Dokument u vezi s Doyleom

11. Vijeće je zaključilo da je tužilaštvo prekršilo svoju obavezu objelodanjivanja u odnosu na dokument u vezi s Doyleom.³¹ Međutim, Vijeće je ranije razmotrilo dokument

²⁶ Odluka u predmetu *Stanišić i Simatović*, par. 7.

²⁷ Odluka po 22., 24. i 26. Zahtjevu, par. 31-32.

²⁸ Odluka po 22., 24. i 26. Zahtjevu, par. 31-32.

²⁹ Odluka po 3., 4., 5. i 6. Zahtjevu, par. 36; "Odluka po trideset drugom, trideset trećem, trideset petom i trideset šestom zahtjevu u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja", 24. februar 2011., par. 18.

³⁰ Vijeće je ranije odbilo zahtjev za prihvatanje četvrtog dokumenta u vezi s Okunom bez posredstva svjedoka zbog neadekvatne kontekstualizacije dokumenta, jer nije objašnjeno kako se on uklapa u tezu odbrane: Odluka po 22., 24. i 26. zahtjevu, par. 34.

³¹ Odluka po 22., 24. i 26. zahtjevu, par. 31-32. Vijeće napominje da je dokument u vezi s Doyleom isti kao i četvrti dokument u vezi s Okunom.

u vezi s Doyleom u svjetlu sadržaja Doyleovog svjedočenja i utvrdilo da se nije uvjerilo da je dokument "od tolikog značaja da je njegovo kasno objelodanjivanje štetno uticalo na unakrsno ispitivanje" svjedoka.³² Pri donošenju tog zaključka, Vijeće je bilo svjesno do koje je mjere optuženi već unakrsno ispitao Doylea u vezi s temom barikada u Sarajevu.³³ S obzirom na te zaključke, Vijeće nije uvjereno da bi dokument u vezi s Doyleom bio značajan za ocjenu jednog važnog dijela Doyleovog iskaza. Optuženom ostaje mogućnost da dobije eventualne podatke koji mu idu u prilog, sadržane u dokumentima u vezi s Doyleom, putem adekvatno sročnog zahtjeva za prihvatanje bez posredstva svjedoka.³⁴ Razmotrivši ove faktore, Vijeće smatra da optuženi nije pokazao valjan razlog da se Doyle ponovo pozove.

Dokumenti u vezi s Harlandom

12. U pogledu dokumenata u vezi s Harlandom, Vijeće je zaključilo da je tužilaštvo njihovim kasnim objelodanjivanjem prekršilo svoju obavezu objelodanjivanja.³⁵ Dokumenti u vezi s Harlandom uključuju podatke o dotoku komunalnih usluga u Sarajevo i o ograničenjima kretanja konvoja. U odnosu na dva dokumenta u vezi s Harlandom, Vijeće je ranije zaključilo da s obzirom na to da "optuženi već posjeduje materijal konzistentan s potencijalno oslobađajućim pitanjima sadržanim u Dokumentu, a u nekim slučajevima i relevantniji," optuženom nije nanesena nikakva šteta u vođenju njegovog unakrsnog ispitivanja.³⁶ Vijeće je takođe razmotrilo do koje je mjere optuženi već unakrsno ispitao Harlanda na temu slobode kretanja konvoja i dotoka komunalnih usluga u Sarajevo.³⁷ Iz toga slijedi da bi svako daljnje unakrsno ispitivanje Harlanda o tim pitanjima na osnovu dokumenata u vezi s Harlandom bilo kumulativno. Vijeće takođe nije uvjereno da bi dokumenti u vezi s Harlandom bili značajni za ocjenu jednog važnog dijela Harlandovog iskaza. Uz to, optuženom ostaje mogućnost da dobije

³² Odluka po 22., 24. i 26. zahtjevu, par. 31-32.

³³ Pretres, T. 2692-2698, 2704-2713 (od 26. maja 2011.); pretres, T. 2848, 2855-2856 (od 27. maja 2011.), pretres, T. 2931 (od 28. maja 2011.).

³⁴ Vijeće je ranije odbilo zahtjev za prihvatanje dokumenta u vezi s Doyleom bez posredstva svjedoka zbog neadekvatne kontekstualizacije dokumenta, jer nije objašnjeno kako se on uklapa u tezu odbrane: Odluka po 22., 24. i 26. zahtjevu, par. 34.

³⁵ Odluka po zahtjevima optuženog br. 18-21 u vezi s kršenjem objelodanjivanja, 2. novembar 2010. (dalje u tekstu: Odluka po Zahtjevima 18-21), par. 31, Odluka po 47. zahtjevu, par. 16.

³⁶ Odluka po 47. zahtjevu, par. 18.

³⁷ Pretres, T. 2166-2177, 2201-2203, 2214-2216, 2242-2243 (od 10. maja 2011.)

eventualne podatke koji mu idu u prilog, sadržane u dokumentima u vezi s Harlandom, putem adekvatno sročnog zahtjeva za prihvatanje bez posredstva svjedoka.³⁸ Razmotrivši ove faktore, Vijeće smatra da optuženi nije pokazao valjan razlog da se Harland ponovo pozove.

Dokumenti u vezi s KDZ185

13. U pogledu dokumenata u vezi s KDZ185, Vijeće je zaključilo da je tužilaštvo njihovim kasnim objelodanjivanjem prekršilo svoju obavezu objelodanjivanja.³⁹ Međutim, Vijeće je zaključilo da optuženom tim kršenjem nije nanesena nikakva šteta jer je njihov sadržaj podudaran s brojnim drugim dokumentima koji su već bili optuženom na raspolaganju i da bi bilo teško zaključiti da je to negativno uticalo na njegov pristup unakrsnom ispitivanju s obzirom na to da novi dokumenti ne dodaju ništa novo materijalu koji mu je već dostupan.⁴⁰ Pored toga, u odnosu na dva dokumenta u vezi s KDZ185 Vijeće je utvrdilo da će optuženi imati priliku da ih predoči njihovom autoru koji će, kako je predviđeno, svjedočiti za tužilaštvo.⁴¹ Vijeće takođe ponavlja svoju prethodnu napomenu da optuženom ostaje mogućnost da zatraži uvrštavanje u spis dokumenata u vezi s KDZ185 putem zahtjeva za prihvatanje bez posredstva svjedoka koji zadovoljava specifične kriterije za prihvatanje.⁴² Pored toga, Vijeće nije uvjerenjeno da bi dokumenti u vezi s KDZ185 bili značajni za ocjenu jednog važnog dijela iskaza KDZ185. Razmotrivši ove faktore, Vijeće smatra da optuženi nije pokazao valjan razlog da se KDZ185 ponovo pozove.

Dokumenti u vezi s Roseom

14. U odnosu na jedan od dokumenata u vezi s Roseom, Vijeće je zaključilo da je tužilaštvo prekršilo svoju obavezu objelodanjivanja, ali i to da optuženom zbog teme i

³⁸ Vijeće je ranije odbilo zahtjev za prihvatanje dokumenta u vezi s Harlandom bez posredstva svjedoka zbog neadekvatne kontekstualizacije dokumenta, jer nije objašnjeno kako se on uklapa u tezu odbrane: Odluka po zahtjevima br. 18 do 21, par. 32

³⁹ "Odluka po zahtjevima optuženog broj četrdeset tri do četrdeset pet da se utvrdi kršenje obaveze objelodanjivanja", 8. april 2011., (dalje u tekstu: Odluka po zahtjevima br. 43 do 45), par. 26; Odluka po zahtjevima br. 49 i 50, par. 42, 44.

⁴⁰ Odluka po zahtjevima br. 43 do 45, par. 29; Odluka po 49. i 50. zahtjevu, par. 48.

⁴¹ Odluka po 49. i 50. zahtjevu, par. 48.

⁴² Odluka po zahtjevima br. 43 do 45, par. 30.

dužine dokumenta nije nanescna šteta kasnim objelodanjivanjem.⁴³ Vijeće takođe napominje da je optuženi već unakrsno ispitaio Rosea o temi koju obrađuje taj dokument.⁴⁴ U tim okolnostima, svako dalje ispitivanje na tu temu u odnosu na dokument bilo bi kumulativno. Vijeće je zaključilo da tužilaštvo nije prekršilo svoju obavezu objelodanjivanja u odnosu na drugi dokument u vezi Roseom.⁴⁵ Nadalje, Vijeće nije uvjerenio da bi dokumenti u vezi s Roseom bili značajni za ocjenu jednog važnog dijela Roseovog iskaza. Razmotrivši ove faktore, Vijeće smatra da optuženi nije pokazao valjan razlog da se Rose ponovo pozove i da se sve informacije koje mu idu u prilog u dokumentima u vezi s Roseom mogu dobiti putem adekvatno sročenog zahtjeva za prihvatiranje bez posredstva svjedoka.

Dokument u vezi s KDZ450

15. Vijeće je zaključilo da je dokument u vezi s KDZ450 potencijalno oslobađajući i da je tužilaštvo njegovim kasnim objelodanjivanjem prekršilo svoju obavezu objelodanjivanja.⁴⁶ Međutim Vijeće je zaključilo da dokument nije tako značajan da bi optuženom bila nanescna šteta kašnjenjem njegovog objelodanjivanja.⁴⁷ Vijeće ponavlja svoju prethodnu napomenu da optuženom ostaje mogućnost da zatraži uvrštavanje u spis dokumenta u vezi s KDZ450 putem zahtjeva za prihvatiranje bez posredstva svjedoka koji zadovoljava specifične kriterije za prihvatiranje⁴⁸ Pored toga, Vijeće napominje da je KDZ450 već unakrsno ispitan na temu slobode kretanja konvoja i da bi svako daljnje ispitivanje na tu temu u odnosu na dokument u vezi s KDZ450 bilo kumulativno.⁴⁹ Nadalje, Vijeće nije uvjerenio da bi dokument u vezi s KDZ450 bio značajan za ocjenu jednog važnog dijela iskaza KDZ450. Razmotrivši ove faktore, Vijeće smatra da optuženi nije pokazao valjan razlog da se KDZ450 ponovo pozove.

Dokument u vezi s Bellom

⁴³ Odluka po 30. i 31. zahtjevu, par. 12.

⁴⁴ Pretres, T. 7371-7374 (od 6. oktobra 2010.) na kom je svjedoku predočen dokazni predmet D137.

⁴⁵ Odluka po 49. i 50. zahtjevu, par. 41.

⁴⁶ Odluka po zahtjevima br. 37 do 42., par. 24-25.

⁴⁷ Odluka po zahtjevima br. 37 do 42, par. 26.

⁴⁸ Odluka po zahtjevima br. 37 do 42, par. 27.

⁴⁹ Pretres, T. 10686-10689 (od 20. januara 2011.).

16. Vijeće je zaključilo da je tužilaštvo prekršilo svoju obavezu objelodanjivanja u odnosu na objelodanjivanje dokumenta u vezi s Bellom.⁵⁰ Vijeće napominje da je optuženi unakrsno ispitaio brojne svjedoke o potencijalno oslobađajućim temama u dokumentu u vezi s Bellom.⁵¹ Uz to, Vijeće nije uvjerenjeno da bi dokument u vezi s Bellom bio značajan za ocjenu jednog važnog dijela Bellovog iskaza. Optuženom takođe ostaje mogućnost da zatraži uvrštavanje u spis dokumenata u vezi s Bellom putem zahtjeva za prihvatanje bez posredstva svjedoka koji zadovoljava specifične kriterije za prihvatanje. Razmotrivši ove faktore, Vijeće smatra da optuženi nije pokazao valjan razlog da se Bell ponovo pozove.

Dokumenti u vezi s Abdel-Razekom

17. Vijeće je zaključilo da je tužilaštvo prekršilo svoju obavezu objelodanjivanja kasnim objelodanjivanjem dokumenata u vezi s Abdel-Razekom.⁵² Međutim, Vijeće je zaključilo da optuženom nije nanesena šteta tim kršenjem s obzirom na to da se njihov sadržaj podudara s brojnim dokumentima koji su već bili na raspolaganju optuženom i da bi bilo teško zaključiti da je to negativno uticalo na njegov pristup unakrsnom ispitivanju, s obzirom na to da nedavno objelodanjeni dokumenti ne dodaju ništa novo materijalu koji mu je već dostupan.⁵³ Uz to, Vijeće nije uvjerenjeno da bi dokumenti u vezi s Abdel-Razekom bili značajni za ocjenu jednog važnog dijela iskaza Abdel-Razeka. Nadalje, Vijeće je konstatovalo da će optuženi imati mogućnost da predoči te dokumente njihovom autoru koji, prema rasporedu, treba da svedoči za tužilaštvo.⁵⁴ Razmotrivši ove faktore, Vijeće smatra da optuženi nije pokazao valjan razlog da se Abdel-Razek ponovo pozove.

⁵⁰ Odluka po zahtjevima br. 37 do 42, par. 39.

⁵¹ Pretres, T. 10245-102457 (od 14. januara 2011.); T. 5563-5566 (od 20. jula 2010.); T. 5647-5649 (od 21. jula 2010.); T. 6586-6587 (od 13. septembra 2010.) (zatvorena sjednica); T.2613 (od 21. maja 2010.)

⁵² Odluka po 49. i 50. zahtjevu, par. 48. Vijeće napominje da u dokumenti u vezi s Abdel-Razekom isti kao i treći i četvrti dokument u vezi KDZ185.

⁵³ Odluka po zahtjevima br 49. i 50., par. 48.

⁵⁴ Odluka po zahtjevima br 49. i 50., par. 48.

Dokumenti u vezi s Philippsom

18. Vijeće je zaključilo da je tužilaštvo kasnim objelodanjivanjem dokumenata u vezi s Philippsom prekršilo svoju obavezu objelodanjivanja, ali da optuženom tim kršenjem nije nanesena šteta.⁵⁵ Vijeće smatra da njihov sadržaj nije toliko značajan i da optuženom ostaje mogućnost da zatraži uvrštavanje u spis jednog dokumenta u vezi s Philippsom na osnovu pravila 92*quater*.⁵⁶ Iako je Philipps možda bio prisutan tokom razgovora na koji upućuju dokumenti u vezi s Philippsom, njihov sadržaj je izvan okvira njegovog iskaza koji je bilo ograničen na vojne strukture. Na osnovu toga, Vijeće nije uvjereno da bi dokumenti u vezi s Philippsom bili značajni za ocjenu jednog važnog dijela Philippsovog iskaza. Razmotrivši ove faktore, te s obzirom na to da optuženi ima na raspolaganju druge načine da dobije podatke iz tih dokumenata koji mu idu u prilog. Vijeće smatra da optuženi nije pokazao valjan razlog da se Philipps ponovo pozove.

Dokument u vezi sa Smithom

19. Vijeće je zaključilo da je tužilaštvo kasnim objelodanjivanjem dokumenata u vezi sa Smithom prekršilo svoju obavezu objelodanjivanja, ali da optuženom tim kršenjem nije nanesena šteta.⁵⁷ Vijeće takođe napominje da je optuženi već unakrsno ispitao Smitha o pitanju odnosa optuženog s generalom Ratkom Mladićem⁵⁸ i da, uz to, Smith nije učestvovao u razgovoru na koji upućuje dokument u vezi sa Smithom. U tim okolnostima, svako daljnje ispitivanje o tome na osnovu dokumenta u vezi sa Smithom bilo bi kumulativno. Pored toga, Vijeće nije uvjereno da bi dokument u vezi sa Smithom bio značajan za ocjenu jednog važnog dijela Smithovog iskaza. Optuženom takođe ostaje mogućnost da, ako to želi, dobije podatke koji mu idu u prilog, a koji se nalaze u tom dokumentu, putem adekvatno sročenoht zahtjeva za prihvatanje bez posredstva svjedoka. Razmotrivši ove faktore, Vijeće smatra da optuženi nije pokazao valjan razlog da se Smith ponovo pozove.

⁵⁵ Odluka po 49. i 50. zahtjevu, par. 36, 47; "Odluka po pedeset trećem i pedeset četvrtom zahtjevu optuženog u vezi s kršenjem obaveze objelodanjivanja", 22. juli 2011. (dalje u tekstu: Odluka po 53. i 54. zahtjevu), par. 13 i 15.

⁵⁶ Odluka po 49. i 50. zahtjevu, par.48; Odluka po 53. i 54. zahtjevu, par. 15.

⁵⁷ Odluka po 49. i 50. zahtjevu, par. 46-47.

⁵⁸ Pretres, T. 11721-11722, 11727-11729 (od 11. februara 2011.) i T. 11910-11913 (od 15. februara 2011.).

Dokument u vezi s KDZ088

20. Vijeće je zaključilo da je tužilaštvo kasnim objelodanjivanjem dokumenata u vezi s KDZ088 prekršilo svoju obavezu objelodanjivanja, ali da optuženom tim kršenjem nije nanesena šteta.⁵⁹ Značajno je to da je još u avgustu 2009. optuženi imao u posjedu dokument koji sadrži istovjetne informacije onima u dokumentu u vezi s KDZ088.⁶⁰ S obzirom na to da optuženi nije upotrijebio taj ili sličan materijal tokom svog unakrsnog ispitivanja KDZ088, Vijeće ne smatra nužnim da optuženi predoči taj dokument KDZ088. Pored toga, Vijeće nije uvjereno da bi dokument u vezi s KDZ088 bio značajan za ocjenu jednog važnog dijela iskaza KDZ088. Optuženom takođe ostaje mogućnost da, ako to želi, dobije podatke iz tog dokumenta koji mu idu u prilog, putem adekvatno sročnog zahtjeva za prihvatanje bez posredstva svjedoka. Razmotrivši ove faktore, Vijeće smatra da optuženi nije pokazao valjan razlog da se ponovo pozove KDZ088.

Zaključak

21. Razmotrivši gorenavedene faktore, Vijeće se nije uvjerilo da materijal naveden u Zahtjevu ima veliku dokaznu vrijednost ili da nije kumulativan. Pored toga, nakon što je pregledalo dokumente na koje upućuje optuženi u kontekstu iskaza svjedoka, Vijeće nije uvjereno da bi bilo koji od dokumenata bio značajan za ocjenu važnog dijela iskaza dotičnih svjedoka. Takođe, sve navodne nepodudarnosti između sadržaja dokumenata i iskaza dotičnih svjedoka minorne su naravi i Vijeće ne smatra nužnim da u pogledu toga sasluša objašnjenja svjedoka.

22. Pri donošenju ove odluke Vijeće je takođe bilo svjesno mogućnosti da optuženi dobije informacije koje mu eventualno idu u prilog i na drugi način, kao na primjer adekvatno sročnim zahtjevom za prihvatanje bez posredstva svjedoka, postupkom na osnovu pravila *92quater* ili putem jednog od predviđenih svjedoka tužilaštva. Iz prethodno navedenih razloga, Vijeće zaključuje da nema valjanog razloga da ponovo pozove bilo kojeg od svjedoka identifikovanih u Zahtjevu.

⁵⁹ Odluka po 47. zahtjevu, par. 16-17.

⁶⁰ Odluka po 47. zahtjevu, par. 18.

IV. Dispozitiv

23. Iz tih razloga, na osnovu pravila 54, 89 i 90(H) Pravilnika, Vijeće ovim:
- a) **DOZVOLJAVA** tužilaštvu da prekorači ograničeni broj riječi u Odgovoru; i
 - b) **ODBIJA** Zahtjev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan engleski tekst.

/potpis na originalu/
sudija O-Gon Kwon,
predsjedavajući

Dana 5. oktobra 2011.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]